

SLOVENSKÁ KOMISIA TECHNICKEJ OLYMPIÁDY

TECHNICKÁ OLYMPIÁDA

13. ročník, školský rok 2022/2023

Školské kolo

Teoretický test kategória A

Riešené testové otázky

Vyrieš nasledujúce úlohy. V niektorých úlohách je potrebné vybrať len jednu správnu odpoveď, niekde je správnych aj viacero odpovedí. Ďalšie úlohy vyriešiš ich správnym priradením. Máš na to čas 20 minút.

1. Prirad' k nasledujúcim objavom ich správneho vynálezcu!

a) telegraf	1. Leo Hendrik Baekeland
b) kníhtlač	2. Samuel Morse
c) plast	3. Johann Gutenberg

2. V domácnostiach používame na osvetlenie rôzne svetelné zdroje. K svetelným zdrojom na obrázku prirad' ich názov!

a

1 halogénová žiarovka

b

2 úsporná žiarivka

c

3 LED žiarovka

d

4 klasická žiarovka

3. Súčasťou bytových inštalácií sú aj plynové inštalácie. Vyber, akou farbou sa označuje prívod plynu do bytu.

- a) modrá farba
- b) žltá farba
- c) červená farba
- d) zelená farba
- e) sivá farba

4. Ktoré elektrárne premieňajú slnečnú energiu na elektrickú energiu? (Vyber správnu odpoveď.)

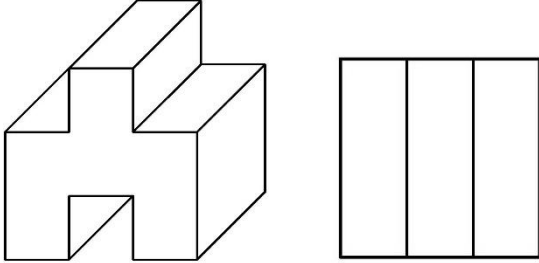
- a) vodné
- b) veterné
- c) atómové
- d) solárne
- e) na biomasu
- f) tepelné

5. Zdroje energie delíme na obnoviteľné a neobnoviteľné. Neobnoviteľné zdroje energie sú (vyber všetky možnosti):

- a) uhlie
- b) voda
- c) ropa
- d) zemný plyn
- e) slnečné žiarenie

- f) biomasa
- g) jadrové palivo

6. Na obrázku je zobrazený výrobok a jeden jeho priemet. Ako sa nazýva priemet na obrázku?

- a) nárys
- b) bokorys
- c) pôdorys

7. Prirad' do každej vety správny pojem:

- a) Jednoduché zariadenie, otočné okolo pevnej osi sa nazýva .....
- b) Číslo, ktoré udáva pomer počtu otáčok hnacieho prevodového kolesa k počtu otáčok hnaného kolesa sa nazýva .....
- c) Naklonená rovina, kladka, koleso na hriadeli sa nazývajú .....

1 prevodový pomer, 2 jednoduché stroje, 3 jednoramenná páka

Na spájanie materiálov využívame rozoberateľné a nerozoberateľné spoje. Ktoré spoje patria medzi nerozoberateľné (vyber správnu odpoveď):

- a) skrutkový spoj s maticou
- b) lepený spoj
- c) čapový spoj
- d) spoj pomocou skrutiek do dreva
- e) klinový spoj

8. Vyznač všetky materiály, ktoré zaraďujeme medzi plasty:

- a) mosadz
- b) azbest
- c) organické sklo
- d) polyvinylchlorid
- e) preglejka

9. Na meranie elektrických veličín používame rôzne meracie prístroje. Na meranie elektrického napätia používame:

- a) ohmmeter,

- b) ampérmeter,
- c) voltmeter,
- d) dozimeter

10. Prirad' ku každej vete správny pojem:

- a) Pracovná operácia, pomocou ktorej pilníkom opracovávame povrch kovového materiálu, sa nazýva.....
- b) Pracovná operácia, pomocou ktorej ručnou rámovou pílou delíme kovový materiál sa nazýva.....
- c) Pracovná operácia, pomocou ktorej nožnicami delíme kovový materiál sa nazýva.....

1-strihanie, 2-rezanie, 3-pilovanie

11. Vyznač prvky, z ktorých sa skladá jednoduchý elektrický obvod:

- a) spotrebič
- b) zvonček
- c) zdroj
- d) vodiče
- e) kondenzátor
- f) spínač

12. Kovové diely spájame rôznymi spôsobmi. Difúzny spôsob spájania kovových dielov nazývame:

- a) lepenie
- b) spájkovanie
- c) skrutkovanie
- d) nitovanie

Technická olympiáda, 13. ročník, školské kolo, školský rok 2022/2023

Autori úloh: doc. PaedDr. Danka Lukáčová, PhD.

Recenzent: doc. PaedDr. Peter Brečka, PhD.

Preklad: doc. PhDr. Zoltán Pomšár, PhD.

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava, 2022